Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҤА ОЛОХ

Хаһыат
1931 сыл алтынньы
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҔЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 35 (6483). | 1987 сыл. Кулун тутар 21 күнэ. СУБУОТА | Сыаната 3 харчы.

Сааскы ыһыыга — кичэллээх бэлэми

Совхоостар бурдугу, сүөһү аһылыга буолар культуралары үүннэриигэ ааспыт сыллардааҕы түмүктэрэ кэнники хайа да дьыллааҕар мөлтөхтөр. Бурдугу үүннэрээччилэр кураан сайын үөскэппит күчүмэҕэйдэригэр утары туруораллара суох буолан, тыһыынчанан гектардаах бааһына кууран-хатан үүнүүтэ хомуллубатаҕа, списаниеҕа барбыта. Үүнүүлэрэ хомуллубут бааһыналартан баара-суоҕа 1407 тонна бурдук ылыллыбыта.

Хаалыы бириичинэтин калтэччи кураанҥа эрэ түһэрэр улахан алҕас буолуо. Былырыын сааскы ыһыыга бэлэмнэниигэ, бу кэмигэ болдьоммут агрономическай дьаһаллары толорууга үгүс хаһаайыстыбаннай салайааччылар, агрономнар сөптөөх болҕомтону уурбатахтара.

Бу итэҕэстэри быйыл хатылаабат туһугар, туох ханнык иннинэ, кыһыҥҥы дьаһаллары аҕыйах хонук иһигэр үмүрүтэ охсуохха. Нөҥүөнү бааһыналарга таһыыга, сааскы хонуу үлэлэригэр туттуллуохтаах холбонор техниканы өрөмүөннээһиҥҥэ бытаарыы улахан. Боппуруос райсовет исполкомугар көрүллүбүтүн да кэннэ биллэр-көстөр хамсааһын тахса илик. Органическай уоҕурдууну киллэриини ылан көрүөххэ. Совхоостар күүстэринэн барыта 5200 тонна киллэрилиннэ. 854 эрэ тоннаны бааһынаҕа таспыт «Мугудай» совхозка билигин да үлэ тэтимэ бытаан. «Чурапчы» совхоз отделениелэрыгар, Маралаайыга, Хатылыга, Одьулууҥҥа нөҥүөнү баллаахтааһын кыайтарбата. Ириэнии кэлэрэ чугаһаата. Маннык тэтиминэн сорудаҕы толорор, биллэн турар, кыаллыа суоҕа. Онон бу күннэргэ нөҥүөнү тоҥорбокко хотонтон таһаараат бааһынаҕа таһыыны отделение ахсын тэрийиэххэ. Одьулууннар уонна төлөйдөр аҕыйах хонуктан бэттэх итинник кыһаны туттан эрэллэрэ хайҕаныан сөп. Ириэнииттэн иҥнибэккэ бу дьаһалы толоруута муус устарга салгыы үлэлиэххэ.

Үгүс отделениелэрга холбонор техниканы саҥа сохсуйан, өрөмүөннээн эрэллэр. Оттон өссө кыһын быһаарыллыбыт болдьох быһыытынан муус устар 1 күнүгэр диэри техника көрүллэн-истиллэн бэлэм буолуу линейкатыгар туруохтаах этэ. Эрилик Эристиин аатынан совхоостан уратылар хаһаайыстыбалар үлэни болдьоҕу баттаһа үмүрүтэр кыахтара суох буоллар. Дьаһалы түргэтиэххэ. Ол эрэри линейкаҕа туруора охсор баҕаттан аатыгар эрэ өрөмүөннүүр сатаммат. Лущильник, каток курдук сиик саптарыытыгар туттуллар техниканы кичэйэн көрүөххэ. Быйыл сиик саптарыытыгар хайа да дьыллааҕар ураты болҕомто ууруллар.

Хас биирдии механизатор, хонуу үлэһитэ саҥа соруктары чуолкайдык өйдөөн ыһыыга бэлэмнэнии туһунан сорудахтарын толороро, совхоостар хаһаайыстыбаннай салайааччылара, специалистара, ОАПХ агрономическай сулууспата мантан саас көрүллэр дьаһаллары туттуута суох ыытан, кэмигэр бүтэрэн-оҥорон иһэллэрэ ситиһиллиэхтээх. Сааскы ыһыы рабочай былааннарын оройуоннааҕы агропромышленнай холбоһукка бу күннэргэ түһэрэ охсуохха.

Сири кытта үлэҕэ саҥа кэрдиилэр туруоруллубуттарынан, агрономическай үөрэхтээһиҥҥэ болҕомто хаһааҥҥытааҕар да күүһүрдэ. Ол быһыытынан совхоостар агрономнарын, мелиораторадарын уонна звенолар салайааччыларын түмэн икки төгүл семинар ытылынна. Оттон совхоостар агрономическай сулууспалара механизатордарга кэпсэтиллибит программанан үөрэх ыыталлара былааннаммыта. Заниятиелар нэдиэлэ ахсын ыытыллан иһиэхтээхтэрэ бары совхоостарга тутуһуллубат. Онон үөрэх бу ыйынан түмүктэниэхтээҕэ кыаллыбакка уһуур-кэҥиир, атын дьаһаллары кытта үтүрүйсэр буолла. Бу күннэргэ үөрэҕи сэргэхситиэххэ.

Сиэмэ бурдугу кондициятыгар тиэрдэ ыраастааһын — биир уталыйбат дьаһал. Субуруускай аатынан уонна Карл Маркс аатынан совхоостар, күһүн ыраастаабыт буолаллар. бурдуктарын туруга куһаҕана суох, саҥа саҕалыыр курдук буолбатах. Эрилик Эристиин 60-ча тоннаны биир төгүллээн ыраастаатылар, үлэни салгыы ыыталлар. Оттон «Мугудайга» уонна «Чурапчыга» дьыала туруга мөлтөх. Бу хаһаайыстыбалар ыраастыахтааҕар буолуох сиэмэ бурдуктарыттан сороҕун миэстэҕэ тиэйэн аҕала иликтэр. Бурдугу муус устар 15 күнүн аһарбакка кондициятыгар тиэрдиэххэ уонна ыраах бааһыналарга таһыахха.

Совхоостар директордара сааскы ыһыыга бэлэмнэниигэ тахсыбыт итэҕэстэри, бытаарыыны туоратыыга сүһал дьаһаллары ылаллара, бу дьыалаҕа эппиэтинэһи күүһүрдэллэрэ наада. Оттон парткомнар маннык былдьаһыктаах кампанияҕа бэлэмнэниигэ хаһаайыстыбаннай салайааччылар үлэлэрин хонтуруоллуур быраабыларын киэҥник туһаныахтаахтар.

САASКЫ ЫҺЫЫГА — БАРЫ ӨТТҮНЭН УЧУГЭЙ БЭЛЭМИ!

Кылгас кэм иһигэр экономикаҕа хааччыстыбаннай уларыйыыны хааччыйыахха, инникигэ бөҕө саппааһы үөскэтиэххэ наада. Ити соруктар Октябрь 70 сылын достойнайдык көрсөр иһин куоталаһыы киинигэр турар.

(ССКП КК ЫҤЫРЫЫЛАРЫТТАН).

Үрүҥ илгэ гвардеецтара

Оройуон рекордсмен маньыксыта XXXII уобаластааҕы комсомольскай конференция делегата Никифор Оконешников түһүмүт сыл саҥатыттан «Мугудай» совхоз Маралаайытааҕы отделениетыгар «Төбүрүөн» ферматыгар хонтуруоллуур дьоору тэринэн үлэлиир.

Никифор сыл икки ыйын түмүгүнэн биирдии фуражнай ынаҕыттан 297-лии кг үүтү ыата. Итинник тус бэйэтин эбэһээтэлистибэтин 47 кг аһарда. Урукку үлэһиттэргэ эбии М. Варламова «Төбүрүөҥҥэ» маньыксыттыы таҕыста. Онон коллектива бөҕөргөөтүлэр.

Ферма коллектива биирдии тиһэхтэн 285-тии кг бородууксуйаны ылары ситистэ.

Эмиэ ити совхоостан Төлөй Диринээҕи отделение 4000-лаах кирбиини ылбыт маньыксыта Владимир Захаров биирдии фуражнай ынаҕыттан үүтү ыыр былаанын 23 кг аһаран 245 кг тиэртэ. Оройуон бастыҥ маньыксыттара «Үрүҥ илгэ гвардеецтара» республикатааҕы хамсааһын кыттыылаахтара Никифор Оконешников уонна Владимир Захаров эрдэттэн ситиһиилэрин быйылгы юбилейдаах сылга өссө тэгүл чиэстэргэ бигэ эрэллээхтэр.

Н. ЖЕРГИН.

НОРУОТ ОСТУОЛУГАР

Эрилик Эристиин аатынан совхоз сылгыһыттара сыһыай сиэллээххэ тиэрбит ыарахан кыстыгы этэҥҥэ туоруурга киһиттэн тутулуктааҕы барытын оҥорорго кыһаналлар. Совхоз түөрт звенотарыгар ветеринардар сыһыарыллыннар сылгы туругун мэлдьи кэтээн кэрэллэр. Ахсынньы, тохсунньу ыйдарга кулуннааһын тахса сылдьыбыт эбит буоллаҕына, олунньу ортотуттан тохтотулунна. Сылгыһыттар, специалистар үөрдэри кэрийэн көрөллөр. Туруктарынан араарар аһатыы тэриллэр. Тракторынан тиэйэ сылдьан оту ыһан биэрэн эбии аһаталлар.

П. Н. Дьячковскай салайар Хадаар отделениетын сылгыһыттарын звенота быйылгы кыстыгы балачча тэрээһиннээхтик көрсүбүтэ. Ол түмүгэр кулуннааһын ити звеноҕа аҕыйах. Е. Н. Корякин салайар Хоптоҕо сылгыһыттарын звенота эмиэ бэркэ үлэлиир. Ыам ыйыгар сылгы үөрдэрин инвентаризациялааһын барыаҕа. Төһө биэ уулааҕа бүтэһиктээхтик онно биллиэҕэ.

Сылгыһыттар үлэлэрэ сезоннарынан аттарыллыбытын быһыытынан, үлэлэрин бүтэһиктээх түмүгэ сэтинньи саҥатыгар биллиэҕэ. Оттон ити күннэргэ Улуу Октябрь 70 сыллаах юбилейа бырааһынньыктанна. Норуот бырааһынньыктааҕы остуолугар үрдүк хаачыстыбалаах эмис эти бэлэмниир баҕалаахтар.

В. АЛЕКСЕЕВ.

ЛЕСНИКТЭР ДЬИЭ ТУТАЛЛАР

«Чурапчы» совхоз Түөйэтээҕи отделениетыгар түөрт квартиралаах олорор дьиэни тутуу саҕаланна. Бу тутууга ойуур хаһаайыстыбатын М. М. Захаров салайааччылаах бириигэдэтэ үлэлиир. Лесниктэр Улуу Октябрь 70 сылын көрсө ылыммыт эбэһээтэлистибэлэригэр биир олорор дьиэни бэйэ күүһүнэн тутарга соруктаммыттара. Ити соругу кэмигэр уонна үрдүк хаачыстыбалаахтык толорор баҕаттан А. Сивцев, Н. Дьячковскай, К. Карпов уо. д. а. тутааччыларынан буоллулар. Кинилэр Килэгкигэ, Уһун Күөлгэ, Хайахсыкка олороллор. Ыам ыйыгар диэри дьиэ көндөйүн бүтэрэргэ соруктаналлар. Ол инниттэн тутуу маһынан быстыбакка хааччыллыахтарын наада.

Ойуур хаһаайыстыбатын специалистара бу күннэргэ сельскай Советтар исполкомнарыгар тыаҕа баһаартан сэрэхтээх буолууну күүһүрдэр дьаһаллары дьүүллэһиннэрэллэр. Бүгүҥҥү туругунан 7 нэһилиэккэ ити боппуруостар көрүлүннүлэр.

А. ФЕДОТОВ.

Улуу бачыым үгэстэригэр бэриниилээхтэр

МОСКВА. Столицатааҕы үлэ коллективтарыгар митииҥнэр буолталаатылар, олорго муус устар 18 күнүгэр Владимир Ильич Ленин төрөөбүтэ 117 сыла туолуутугар анаммыт коммунистическай субуотунньугу ыытарга этин дуорайда. Үлэһиттэр ити күн кэмчилээммит матырыйаалларынан уонна энергетическай ресурсаларынан муҥутуур үрдүк оҥорумтуолаахтык үлэлииргэ ыҥырыы таһаардылар. Митииҥнэргэ москвичтар билиҥҥи көлүөнэлэрэ 1919 сыллаахха үөскээбит уонна В. И. Ленин олорго коммунизм олоххо саҕаланыытын араскыларын көрбүт үгэстэргэ бэриниилээхтэрин демонстрациялаан көрдөрдүлэр.

Бэйэ дьиэтин бэйэтин илиитинэн

АРТЕМОВСКАЙ (Донецкай уобалас). «Победа труда» завод үлэһиттэрэ дьиэлэрин завод капитальнай тутууга отделын специалистарын көмөтүнэн мобильнай тутар бириигэдэлэри тэринэн бэйэлэрэ тутталлар. Билигин 200-тэн тахса дьиэ кэргэн саҥа квартираларга киирдилэр. Өссө биир элбэх мэндиэмэлээх дьиэ тутулла турар.

(ССТА).

Чурапчыга — Мирнэй күннэрэ

Кулун тутар 23—24 күннэригэр Чурапчыга Мирнэй оройуонун күннэрэ ытыллаллар.

«Национальнай культуралар сибээстэһиилэрин уонна хардарыта сабыдыаллаһыыларын салгыы бөҕөргөтүүгэ үлэни активнай оҥоруу дьоһун суолталааҕынан ааҕылынна... ССРС норуоттарын литератураларын уонна искусстволарын күннэрин ытыыга айар тэрилтэлэр көҕүлээһиннэрэ биһирэннэ», — диэн этиллэр ССКП КК «Улуу Октябрьскай социалистическай революция 70 сыла туолуутугар бэлэмнэнии туһунан» уурааҕар.

Соторутааҕыта Нерюнгри куоракка Чурапчы оройуонун күннэрэ ситиһиилээхтик ытылыннылар. Аны кулун тутар 23—24 күннэригэр Чурапчыга алмаастаах Мирнэй оройуонун делегацията ыалдьыттыаҕа. Делегацияны ССКП Мирнэйдээҕи горкомун бастакы секретара В. М. Власов салайар. Биллэрин курдук, Бүтүн Союзтааҕы социалистическай куоталаһыыга бастаан Мирнэй куорат ССКП КК, ССРС Министрдэрин Советын, ПСБСКС уонна ЫБСЛКС КК көһөрүллэр сыалдьар Кыһыл Знамятын ылбыта.

Ыалдьыттары кытта көрсүһүү кулун тутар 23 күнүгэр киэһэ 7 ч 30 мүн. Культура оройуоннааҕы дьиэтигэр буолуоҕа. Ыалдьыттарбыт совхоостарга, үлэ коллективтарыгар сылдьаннар Улуу Октябрь юбилейын көрсө алмаастаах куорат олохтоохторун үлэлэрин-хамнастарын, кэрэхсэбиллээх дьаһаллар тустарынан кэпсиэхтэрэ, уус-уран самодеятельность талааннаахтара концерт көрдөрүөхтэрэ.

БАҺААЛЫСТА ЫАЛДЬЫТТААҤ, КҮНДҮ ДОҔОТТОР!

☐ Инники күөҥҥэ иһээччилэр ☐

КОММУНАЛЬНИКТАР ТҮБҮКТЭРЭ

Дьиэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба үлэһиттэрин коллектива бэлэтин болоҕор бастаата. Олунньутааҕы былаан 127.4 бырыһыан толорулунна.

Быйыл сорудах улахан: 455 тыһ. солк. үлэ толоруллуохтаах. Ол иһигэр бөһүөлэги тупсарыыга уонна капитальнай тутууга 120-лии тыһ. солк. үлэ ытыллыахтаах. 12 квартиралаах түбдиспансер уопсай дьиэтигэр, үөрэтээччилэр олорор уопсайдарыгар итии систэмалар таһыллыахтаахтар. Билигин бөһүөлэк арҕаатыгар транспорт уонна сатыы киһи туоруулларыгар аналлаах муосталар оҥоһулла тураллар. Итилэргэ коммунист Г. А. Пестерев уонна А. Г. Кузьмин салайар бириигэдэлэрэ үлэлииллэр. М. М. Барахсанов, Г. И. Васильев, М. Е. Захаров, А. Д. Толстоухов курдук болуотунньуктар төһүү күүс буолаллар.

Быйыл сайын бөһүөлэги тупсарыыга улахан үлэ ытыллара былааннанар. Онуоха бэлэмнэнии билиҥҥиттэн ытыллар. И. Д. Седалищев салайааччылаах бириигэдэтэ пилорамаҕа охсуулаахтык үлэлиир. Кинилэр икки ыйга былааннаах 100 кубометр оннугар 132,5 кубометр маһы хайыттардылар.

Механизатордарга сааскы ыйдар былдьаһыктаахтар. Ол иһин билигин трактористар уонна шофердар өрөбүл күн дьиэни аахсыбакка тутуу, оттук маһын тиэйиигэ, Лена уҥуоруттан таһаҕас таһыытыгар сылдьаллар. Шофер И. И. Илларионов сыл саҕаланыаҕыттан 14946 тонна-километры оҥорон, сорудаҕын 2946-нан куоһарда. Кини биир идэлээҕэ Н. В. Хохтанов 384 тонна таһаҕаһы тиэйдэ. И. Д. Дьячковскай 4190 кубометр ууну таста.

Коммунальниктарга өссө биир түбүктээх ый — ыраастаныы ыйа саҕаланна. Бу үлэни А. Н. Посельскай салайааччылаах 7 киһилээх бириигэдэ ыытар. Кинилэргэ биир трактор уонна автомашина сыһыарылынна.

Үлэ оҥорон таһаарыытын салгыы үрдэтэр иниттэн бириигэдэлэргэ үлэҕэ кыттыы коэффициенын киллэрии былааннанар. Итиннэ профком үлэһиттэрэ кытта биирдиилээн кэпсэтиһиини, саҥа систиэмэни олохтооһун туох ордуктааҕын өйдөтөр үлэни ытар.

Д. ЯКОВЛЕВ,
профком председателэ.

ССКП КК тохсуньутааҕы (1987 с.) Пленумун уураахтарын — олоххо!

Рабочай идэтин үрдэтиэххэ

ССКП XXVII съеһэ, партия КК тохсуньутааҕы (1987 с.) Пленума тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин иннигэр хаһаайыстыбаһын экономическай механизмын тупсарыыга, тыа хаһаайыстыбатын производствотын интенсификациялааһыныгар, кадрынан бөҕөргөтүүгэ улахан уонна эппиэттээх соруктары туруорбута.

«Мындаҕаайы» совхоз үлэһиттэрэ түргэтэтии уонна ударнай тутуу пятилеткатын бастакы сылын былааннарын государствоҕа эти, үүтү уонна кунду түүлээҕи туттарыыга толороттулар. Биир центнер бородуукусуйаны оҥоруу бэйэтэ турар сыаната үүккэ 6 солк. 10 харчынан, сиикэйи бэлэмнээһиҥҥэ 79 харчынан уонна прибыльы ылыыга аччатылынна. Таарыччы аҕыннахха, совхоз тэриллибит 1982 сылыттан биир ынахтан үүтү ыамы 300 кг үрдэтиллиннэ, эти оҥоруу 40 тоннанан улаатта.

Сүөһү иитиитин хааччыстыбаннай көрдөрүүлэрэ сүөһү аһылыгын базатын тэрийиитэн быһаччы тутулуктаах. Ол иһин Амма кырыс сирин туһаҕа таһаарыыга, сири оҥорууга, күөлсүтүүгэ, сиртэн түрүктээх үүнүүнү ылыыга былааннаах үлэ ыыталлар. Совхозка барыта 2462 гектар сир оҥоһуллубута. Итинтэн 1317 гектарыгар элбэх сыллаах от үүннэриллэр. Сүөһү аһылыгын бэлэмнээһиҥҥэ идэтийэн үлэлиир, от да иһин сыллата үлэ үрдүк түмүктэрин ситиһэр түмсүүлээх коллективтар баар буоллулар. Ол курдук, туорахтаах культураны үүннэриигэ Г. Д. Николаев, сиикэйи бэлэмнээһиҥҥэ Д. М. Ноев, отгоһутугэ М. Д. Николаев звенолара айымньылаахтык үлэлииллэр.

Производствоны интенсификациялааһыны, тыа хаһаайыстыбатын иннигэр турар уустук соруктары үчүгэй бэлэмнээх специалистар, үрдүк идэлээх рабочайдар эрэ ситиһиилээхтик быһаарар кыахтаахтар. Совхозка бүгүн 25 үрдүк үөрэхтээх специалист үлэлиир. Кинилэр билиилэрин толору туһаныы производствоҕа оруолларын үрдэтиэххэ — бу улахан хамсатар күүс. Сүөһү иитиитин маастардарын, кылаастаах механизатордары бэлэмнээһиҥҥэ утумнаах үлэ ыытыллар. Билигин туруорсан тракторнстар 62, водителлар 30, ыанньыксыттар 23, бултуттар 17, ньирэй көрөөччүлэр 34, сылгыһыттар 54 бырыһыаннара бастакы—иккис кылаастаахтар. Бу, биллэн турар, аҕыйах. Билигин совхоз направлениетынан үрдүк үөрэх заведениеларыгар 12, аналлаах орто үөрэххэ 6, профтехучилищеларга 6, кэтэхтэн 7 киһи үөрэнэллэр. 1990 сылга диэри хаһаайыстыбаҕа 100—115 араас идэлээх үлэһиттэр (шофердар, трактористмашинистар, массыынанан ыабыы маастардара, о. д. а.) эбии бэлэмнэниэхтэрэ.

Саҥаны, бастыҥы олохтооһун иэрэппиттэн, аҕам суоттаан үлэлээһин уонна харыстаныан буолуу тииһбэтиттэн, сыһыарыллыбыт участактын иһин үлэһиинэ эппиэтиниэс сита туруорулла у б а т ы т т а н, ыллар дьаһаллар миэстэҕэ сөптөөх тэрийэр үлэнэн бигэргэтиллибэттэриттэн хаһаайыстыба ночооко табылара үгүс. Ааспыт сылга 147 ынах сүөһү, 64 сылгы көҥүлүнэн өллө. Итиниэн сэргэ үүт, эт хааччыстыбатын намтатыыттан, ынах кытарааһыттан тахсыбыт ночооттору барытын аахтахха—394 тыһ. солк. доҕуһуту сүтэрдибит.

Эппиэттэх курдук, идэтийэн үлэлээһин уонна табан тэриллибит бадэрсат үлэ оҥорумтуотун үрдэтиигэ, бородууксуйа хааччыстыбатын тупсарыыга улахан көдьүүстээхтэр. Холобур, быйылгыттан саҕалаан тутуу бириэгэдэлэрэ коллективнай бэдэрээккэ киирдилэр. Кинилэр хас биирдиин үлэһиттэригэр сирэй аксаан аһылыына. Үлэни тэрийии бу саҥа форматын үтүө түмүктэрэ хайыы-үйэ көстөн эрэллэр. Бүгүн тутуу площадкатыгар 2500 кубометр тутуу маһа киллэриллиннэ.

Оттон сүөһү иитиитигэр коллективнай бэдэрээтэ куоһутугэр эрэ тэрийиллибит туох да көдьүүһү биэрбэтэ. Инникитин бэдэрээккэ киирээччилэри экономическай көрдөбүллэргэ үөрэтии, сирэй аксаанын аһыы, ороскуоттар лимиттэрин ыйдарынан оҥорон тириэрдии, бириэмийалааһыны бородууксаһыы, үлэҕэ кыттыы коэффициенын туолкайдааһын, хонтуруол чековай форматыгар киллэрии соруктара специалистар иннилэригэр тураллар.

Биир улахан соругунан—үлэһиттэр үлэлиир уонна олорор усулуобуйаларын тупсарыы, илии ыарахан үлэларин механизациялааһын, үлэ сөптөөх режимин олохтооһун. Бу өттүнэн саҕалааһыннаах баллар. Ыанньыксыттары, сүөһүһүттэри күҥҥэ 2-тэ аһатар пуунар тэриллиннилэр. Кыстык Кугда фермата кыайан мунньук зооветециалист хаһо, үөрэнээччилэр кылаастара, кинна көрдөөр саала үлэлииллэр. Совхоз киин уһаайбатыгар 25 миэстэлээх остолобуой, 10 куойкалаах гостиница быйылгыы үлэҕэ киллэриллибиттэрэ. Болугурга 12 үлэһиттээх Олох-дьаһах дьиэтэ үлэлиир. Мыыылаҕа эмиэ тутар баҕалаахпыт. Быйыл Улуу Октябрь 70 сылын көрсө нэһилиэнньэни телевидениенан хааччыйыыны тупсарар, шефтээхтэрбит мелиораторнаар көмөлөрүнэн уулуссаларга релейнэй уоту киллэрэр былааннаахпыт.

«Мындаҕаайы» совхоз үлэһиттэрин иннигэр Улуу Октябрь 70 сылын көрсө уонна XII пятилеткаҕа чопчу кирбиилэр бэлиэтэммиттэрэ. 1990 сылга биир ынахтан үүтү ыаһыны 2000 кг тиэрдиэхтээхпит, 1500—1700 гектар нуоллар системалаах буолуохпут, элбэх сыллаах оту 3000—4000 гектарга ыһыахпыт, гектартан 17-18 центнер туоратахтаах культураҕа хомуйуохпут. Онон биир төбөҕө 15—17 центнер аһылык единицатын бэлэмнээн туран, эти оҥорууну 50—60 тоннаҕа улаатыннарар соруктаахпыт.

В. ЧИЧИГИНАРОВ.
«Мындаҕаайы» совхоз директора.

Идеологическай фронт: опыт аадырыһа

СҮӨСҮҺҮТ ДЬИЭТИГЭР

Быйыл «Чурапчы» совхоз Кытаанахтааҕы отделениетигэр үлэҕэ Сүөсүһүт дьиэтэ киллэриллибитэ. Ол аналынан туһаныллыыта хайдаҕын туһунан кэпсиэҕи баҕарыллар.

Бу кэмҥ, ыраас, сырдык дьиэ сүөсүһүттэргэ сынньанар уонна аһыыр миэстэнэн эрэ буолбакка, агитационнай-культурнай үлэ эргиэр киининэн буолла. Дьиэ ууннан итэтиллэр системалаах. Остолобуойдаах, сынньанар хостоох, культурнай-массабай үлэни ыытарга аналлаах саалалаах. Биир хоһугар үөрэнээччилэри сүөһү иитиитигэр үөрэтэргэ аналлаах кабинет тэрилиннибит, бигэҕоһу ээниттэ бэс билбиттэр. Кинилэр манна стенбиллетеннэри таһаараллар, үлэһиттэри былааннаахтык көрүүнү ыыталлар, аргыйа ыарыылаахтары эмтииллэр.

Сүөсүһүт дьиэтигэр киирээти кытта көстүүлээх миэстэҕэ ыйаммыт «Дьиссиплиинэ, тэрээһиннээх буолуу—ситиһии төрдө», «Режим—эриэдэхсэ үлэ мэктиэтэ», «Хаачыстыба—үтүө суобастаах үлэ сиэркилэтэ» диэн плакаттар кытара кыһыа, үлэҕэ көҕүлүүр тураллар.

«Үлэ коллектива—общество сүрүн ячейката» диэн стендэҕэ «Кыстык фронт» —үлэ ударнай аныыан диэн ыҥырыы аныыан ыанньыксыттар үлэлэрин түмүгэ ыйынан, күнүнэн көрдөрүллэр. Оттон ыччат сүөһүһүт тэлэһүтээччилэр, механизатордар үлэлэрин хаамыыта «Ый үлэлэрин ахсын—тэрээһиннээхтик» диэн ыҥырыы аныынан көрдөрүллэр. Стеллажка республика, оройуон бастыҥ маяк дьонун үлэлэрин опытын, ньымаларын туһунан кэпсиир паапкалар саас-сааһынан ууруллубуттар. Кинилэр көрдөрүүлэрэ, улаатыннарыллыбыт хаартыскалара ыйаммыт. Итэ сүөсүһүттэри кордоһуу көҕүлээһиигэ туһаайыллар.

Итиннэри таһынан манна норуоттар доҕордоһууларын пропагандалыыр стенд үлэлэтиллэр, экономика муннугуга тэриллибит. Оттон саҥа төрүөбү хайдах көрөр-харайар туһунан сүбэлэри «Төрүөх муннугуттан» билсэххэ сөп.

Үлэһиттэр иллэҥ бириэмэлэрин көхтөөхтүк атаараллырыгар усулуобуйа толору тэриллибит. Кинилэр бильярдыахтарын, саахыматтыахтарын сөп. Наадыйар кинигэлэрэнэн көһөрүллэ сылдьар библиотека хааччыйар.

Сүөсүһүт дьиэтигэр оройуон, совхоз специалистара үгүстүк сылдьаллар, үлэһиттэрдиин кэпсэтэллэр, мунньахтыыллар, Сүөсүһүт күннэрэ ыытыллаллар. Манна, холобур, А. И. Софронова, Эрилик Эристиинэ, А. С. Пушкиҥҥа аналлаах дьаһаллар, поэт Василий Гольдеровтыын көрсүһүү тэрилиннилэр.

Дьэ бу үгүс өрүттээх үлэни кимнээх тэрийэллэрий? Быйыл саҥа тэриллибит АКБ үлэһиттэрэ—старшай методист М. С. Леонтьева, методист О. Г. Парфенов, А. Н. Олесова, библиотека сэбиэдиссэйэ А. Г. Пономарева. Старшай методист Матрена Семеновна Сүөсүһүт дьиэтигэр күннэтэ сылдьан, үлэһиттэргэ партия, правительство саҥа уураахтарын, дьаһалларын билиһиннэрэ. Стендэлэр, көрдөрүүлэр саҥардыллан иһэллэр.

Кэлэчиигэ салайааччылар урукку курдук сүөсүһүттэрдиин дэгиэ көрсүһэр практикалара умнуллунна. Кинилэр үлэ хамнас туһунан ырэ-хоро кэпсэтэр буоллулар. Үлэһит этиитэ, баҕата үлэни хамнаһы тэрийиигэ ордук учуоттанар буолла. Итн Сүөсүһүт дьиэтин аналынан үлэлэтии түмүгэр ситиһиллэр.

Н. КОРКИН,
корпост чилиэнэ.

Улуу Октябрь 70 сыла туолуутун көрсө

МОСКВА. Грамзапись Бүтүн Союзтааҕы «Мелодия» студиятыгар саҥа альбому суруйтарыы саҕаланна. ССРС Звукозаписьтарга Киин государственнай архивын сэдэх фанограммаларын хомуурунньуктарыгар олоҕурбут «Улуу Октябрь тылынан летопиһа» документальнай-уус-уран композиция 1917 сыллааҕы историческай событиелар тустарынан долгутуулаах сэһээнинэн буолуоҕа. Альбом саҥарар оҥкулларыттан В. И. Ленин «Советскай былаас диэн тугуй?» диэн этиитэ, сэрдьит ыстатыйаларыттан уонна суруктарыттан быһа тардыылар иһиллиэхтэрэ. Грампластинкалар «Ленинскэй миэстэлэринэн» диэн серияларын таһаарыы саҕаҕанар.

Снимокка: «Мелодия» фирма саҥа звукозаписьтара.

ССТА фотохроникката.

Олохтоох матырыйааллары туһаныахха

Проблемалар, саналар

(Бүтүүтэ. Иннин хаһыат 33 №-рэр көр).

Тутууга анаан таас, кумах саппааһын чугас соҕус сиртэн булары элбэх сыраҕын-сылбабын биэрдим. Итн үөһэ ааттаммыт үрэхтар биирдин бэйэлэрэ 25—50 км уһуннаахтар. Ону таһынаан тэһэлээх үгүс салаалаах-сарбаттаах буолуохтарай? Анардас Бабаҕа үрэҕин аҕыс салаата сир үрдүгэр көстө сытар таастаахтара чуоллайданна. Саппааһа кыра аатырар геологтарынан бэлэмнэтэҕо ылыллыбата. Миэ үс сайын устата геологическай экспедицияларты кытта кудэрэстыйтым, ол тухары практическай туһанааҕы ситиспэтим. Тоҕо диэтэххэ, кинилэр промышленнай индустриальнай суолталаах бэдэн саппааһы көрдүүллэр, атыннык эттэххэ, жолуйуонтэн үөһэ өттүн үчүгэйкэ ылаллар.

Итн үрэхтэри чинчиигэ соҕотох киһи бочуунааны ситиһиэ суох диэн түмүккэ кэлдим. Оройуоммут түргэнник кэскиллээхтик сайдарын туһугар, бүттүүммүт дьылатын курдук саныан, бэйэбит ыыахпатыман кыратыттан саҕалаан кургуөмнээхтик чинчийии үлэтин ыытарбыт табыгастаах буолуо.

Итиниэхэ орто оскуолалар үөрэнээччилэрин сайыҥҥы сынньалаҥнарын кэмигэр кыраайы үөрэтэр кууруһуоктар сууһьулэринэн үлэтэр оройуон оскуолаларын туристарын слетун программатыгар киллэрэн туран, тутуу матырыйаалын көрдөөһүҥҥэ оҕолору ыытыахха ордук этэ. Сайын аайы итинник үрэхтэр устун сылдьан тааһы, кумаҕы уонна оҥорон буордары көрдөөн булуохтаахтар. Итинник үрүҥ ениэх, кепиэскэни солбуйар буор Хоҥду үөһэр бэйэтигэр, Туой диэн салааҕа уонна Бабаҕа үрэҕэр аһаҕастык сыталлар. Итинтэн, мэһийэк баран сыбаатахха, быһыттыбат, хайа хаппат, өҥүн сүтэрбэт, оҥоһуллан баран сурдаах уһуйуллу тутар ыыахтаах. Итэлэри хаһаайыстыбаннай ньыманан тутуулларга туттар ордук табыгастаах буолуон сөп.

Бу улахан суолталаах боппуруоска оскуола оҕолорун туһанар гына районна сэбиэдиссэйэ Л. Т. Егорованы кытта сүбэлэһэн сөбүлэһэн турабыт. Манна быйыл Сылаҥ орто оскуолатын учуутала Е. Д. Макаров 10 оҕолоох кыттыыта салыах буолла.

Оройуон капитальнай тутуута сайдыыта таас матырыйаалынан быһаарыллаара.

Бу үрэхтэргэ үгүстэригэр, хайаларга, ыаллар тэлгэхтэригэр сир үрдүгэр көстө сытар алаҕа таастар (плиткалар) талгэнэ сыталлар. Тутуу маһа суох сирдэригэр итинник таастарынан бүтүн дьиэлэри тутууллар. Биһиэхэ даҕаны аныгыт сыл буола-буола таһаайга быадыыталаах суулла турар баанньыктарбытыгар, гаражтарга уонна котельнайдарга итинник босхо сытар матырыйаалы туһанар тоҕо сатамматый? Тутта үөрэммэтэхпит.

Бу көстүтэлээбит таас матырыйаалларын түргэнник туһаҕа таһаарыыга бастакы соругунан сорох үрэхтэргэ кыһыҥҥы суолларын, уһун кэмҥэ тохтоло суох үлэлиир карьердары тутуу буолар. Маннай үлэтин саҕалааһыныгар, оройуон бэйэтин интэриэһэ буоларынан, карьердар быстах оҥоһуктарыгар, холобур, Туолума төрдүнээҕи үгүс саппаастаах карьерга электролиния тутуутун курдуктарга, нэмэлэстэхэ сатанар. Биһиги баазабыт күүстүтүгэр гравий миэстэтиттэн тиэллиитэ өтөр кыаллыбат. Онон электричество кыаматтынан үлэлиир техникалары туһаныахха: электропогрузчиктары, электротранспортердары. Кэлэҕас хостонору улааттыҥына электророторнай экскаваторы үлэлэтэххэ.

Карьернай хаһаайыстыбаны күүскэ сайыннарыллахха эрэ тутуу хаамыыта түргэтиэхтээх. Маны суолу тутар, өрөмүөннүүр участак уонна ОАПХ быһачча баһылаан-көһүтүлээн тэрийиэхтээхтэр.

Кини суол тутуута Ытык Күөл диэки сыҕарыйдаҕын аайы Туолуматтан гравийдарын таһар сирдэрэ чугаһаан иһиэхтээх. Амматтан гравийы улахан суолга аҕалыы ыраатан иһиэҕо. Уонна өрүһүн уутун таһыгар үрдүк дьылыгар, гравийа тогуруук сылга уу аныыттан тахсыбат. Онон манна тохтоло суох үлэлиир карьеры олохтуурга ыарахаттары үөскэтиэн сөп.

Туолума гравийа уу ылбат үрдүк сиригэр сытар, онон дьыл хайа баҕарар кэмигэр тиэллэр кыахтаах, атын таастар курдук уутуруттуллубат, эбии үлэни эрэйбэт. суол тутуутугар, бетонныыһыыга туттуллубутун барар кыахтаах.

Кэлэҕас, Аллараа Бэстээх—Чурапчы уонна Мындаҕаайы суоллара тутуллан бүттэхтэринэ, бу суолларга быстах уонна орто өрөмүөннэрэ саас-күһүн тукары салҕанан бара туруохтара. Онон Чурапчыга гравий сүөкээр базатын, карьеры олохтуохха. Өччөҕө куруһаныы сүүрэр автотранспордары туһанан суоллар өрөмүөннэнэр участактарыттан таасычча илдьэр кыах үөскүүр. Итинник тэрийдэххэ шофердар кэлэ-бара таһаҕастаах сылдьалларын ситиһэбит.

Быйылгыттан саҕалаан оройуон киинин Карл Маркс уонна Петр Алексеев уулуссалара гравийынан бүрүллүөхтээхтэр. Итн үлэ Чурапчы—Мырала суолун чөлүгэр түһэриититтэн тутулуктаах. Чурапчыттан Чөкүүрдээх гравийыгар диэри 45 км. Ол иһигэр 20 км устатыгар ютэ-көтө буор кутуллуохтаах, муустара ирбит, тоһутталаммыт билллаардара көмүллүөхтээхтэр, 25 км грейдэринэн урукку хаһаабалара чөллөрүгэр түһүөхтээхтэр уонна мас түбэлэр саҥардыллыахтаахтар.

Буор кутуутугар курааныаҕын сүүрэр өттүлэригэр автотранспорда туһаныахха, инни өттүгэр карьердары олохтуохха. Чурапчыттан буору Чөкүүрдээхтэн гравийы тиэйдэххэ улахан дарбаана суох Мырала суола өрөмүөннэнэ хаалыахтаах этэ.

Олохтоох матырыйаалы туһаныыга итинтэн да атын проблемалар албахтар эбээт!

Д. ЛАЗАРЕВ,
оройуон бочуоттаах гражданина.

Народнай хонтуруол страницата

Дьон-сэргэ кыраҕы хараҕынан

Кэмчилээһин — хаһаайыннааһын сиэркилэтэ

Кэмчилээһини производствоҕа саҥа техническэй быһаарыылар ордук көстүүлээхтик биэрэллэр. Холобур, оройуон туһанар электроэнергиятын сүтүүтэ 1986 сылга 13,8 бырыһыан аччаата. Бу улахан ситиһии сүрүн биричиинэлэринэн үрдүк күүрүүлээх саҥа трансформаторнай подстанция тутуллан үлэҕэ киириитэ уонна Чурапчыга үрдүк күүрүүлээх линия иккис фидерин өрөмүөннээһинэ буолаллар. Ити — биирэ.

Иккиһинэн, дьыаланы кэмчилээһин режимигэр оҥоһуллар дьаһаллары утумнаахтык олоххо киллэриигэ тэрийэр үлэ ньыматын баһылааһын, тэрээһиннээх буолуу быһаарар. Холобур, ааспыт сылга оройуон киинин 13 тэрилтэлэриттэн 10-һата (ол иһигэр дьиэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственнай управлениета, «Якутагропромстрой» ПМК-та, лесопункт, райпотребобщество, «Якутмелиоводстрой» трест ПМК-та, «Агропромхимия», о. д. а.) кэмчилээһин сорудахтарын толорбуттара. Бу түмүгэр 323,8 тыһ. квт. чаас электроэнергия, 29,4 тонна дизельнэй уматык, 21 тонна автобензин кэмчилэммитэ. Чуолаан, «Якутмелиоводстрой» трест ПМК-тыгар соруктар үлэ көрүҥнэринэн сөптөөхтүк туруоруллубуттара, чопчу сорудахтар олохтоммуттара. Түмүгэр тэрилтэ үрдүнэн 2,5 тыһ. квт. чаас электроэнергия, 8 тонна усулуобунай оттук, 1,8 тонна дизельнэй уматык уонна 0,3 тонна автобензин кэмчилэммитэ. Эбэтэр дьиэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба производственнай управлениета ылыммыт чопчу дьаһалларын дьаныһан туран толорон 33,5 тыһ. квт. чаас электроэнергияны, 0,6 тонна автобензины, 0,8 тонна дизельнэй уматыгы, 7 тонна таас чоҕу, 53 кубометр оттук маһы, 5 тыһ. солк. материальнай сыаннастары кэмчилээбитин холобурдуохха сөп.

Урукку өттүгэр бу тэрилтэлэр уонна райпотребобщество, лесопункт бары көрүҥнэргэ ордук-хоһу туттууну таһаараан хонтуруоллуур органнарынан материальнай элбэх тардыллыбыт түбэлтэлэрэ аҕыйаабата суоҕа. Билигин ол көнөн эрэр. Тэрээһиннэ, эппиэтинэс, хаалыыттан таҕыска дьаныһан үлэлээһин холобура бу буолар.

Оттон өйү кыаллыбатаҕына, тэрилтэ көрдөөн кочоокко табыллара чуолкай. Өрөмүөннүүр-техническэй предприятие ааспыт сылга кэмчилээһин режимин олохтооһун дьаһалларын тохто. Бу боппуруоһу коллектив мунньахтарыгар аһаан миннээн туруоруллубата, Дьаһаллар тэрээһин үлэнэй бигэргэтиллибэккэ салтыгга ыйаммыттарын түмүгэр 41 тыһ. квт. чаас электроэнергия, 14 тонна автобензин, 29,1 тонна таас чох, мас нуорматын таһынан ороскуоттанна. Тэрилтэ электроэнергияҕа ыйдааҕы ороскуот лимиттэрин аһара туһаммытын, учуоту кэмигэр оҥорбокко ороскуоту чуолкайдаабатаҕын иһин, энергонадзорунан 1,5 тыһ. солк. ыстарааптанна. Маннык балаһыанньа маһы таҥастыыр комбинакка эмиэ баар. Комбинат электроэнергия ыйдааҕы лимиттэрин аһара туттан 9 тыһ. солк. ыстараабы сүктэ.

Кэмчилээһин программатын олоххо киллэрии оройуон совхозтарыгар мөлтөх. Уматык көрүҥнэрин кэмчилээһин «Мындаҕаайы», «Мугудай», Субуруускай аатынан совхозтарга син баар курдук. Бу совхозтар ылыммыт дьаһалларыттан сороҕун толорон ааспыт сылга уопсайа 13,2 тонна автобензины, 28,1 тонна дизельнэй уматыгы кэмчилээтилэр. Субуруускай аатынан совхоз электроэнергияны туһаныыга кэһиини таһаарбата, ыстараабы сүктэ. Бу кэмчилиһэн, бэйэ бодотун тардынан үлэлээһин сэмэй түмүктэрэ буолаллара саарбаҕа суох.

Совхозтарга 1986 сылга кыһыйыл усулуобуйатыттан сибээстээн былааннамматах тиэйэр-таһар үлэлэр толоруллууларa ордук автобензины уонна дизельнэй уматыгы туттууга ыарахаттары үөскэппитэ болҕомтоҕо ылыллара чуолкай. Ол да иһин сүүһүнэн тонна эбии лимиттэр көрүллүбүттэрэ. Бу балаһыанньаттан тумулуктаан кэмчилээһин режимэ сытыытык туруо суохтаах диэн боппуруоһу туруорар сатаммат. Өскөтүн сыллааҕы лимит аһара ороскуоттаммыт да буоллаҕына, ол үлэ кээмэйин, уматыгы ороскуоттааһын олохтоммут нуорматын кытта дьүөрэлэһиэхтээх. Дьаһал туолбатын барытын ыыталаҕа сыҕайар табыллыбата бэстэн турар.

Эрилик Эристиин аатынан совхоз электроэнергияны туһаныыга, хаһаайыстыбаннай объектарыгар электросчетчиктары туруорбакка (оттон итини үлэ былааныгар киллэриммитэ эбээт), аҕардас ыстараабы 3,2 тыһ. солк. төлөөтө. Хаһаайыстыба 6 тонна автобензины уонна 11 тонна дизельнэй уматыгы нуорматтан аһара туттунна. «Чурапчы» совхоз электроэнергияҕа аҕардас ыстараабы төлөөһүнэ — 9 тыһ. солк. Ол — сайаапка кэмигэр таба оҥоһуллубатаҕыттан уонна объектарга электросчетчиктар кыайан туһаныллыбатахтарыттан. Оттон автобензины уонна дизельнэй уматыгы 8-тыы тоннаны аһара туттунна.

Уматыгы туһаныыга уонна харайыыга совхозтарга баар суол кыаллыбатаҕар учуот уонна отчуотунас мөлтөҕө эмиэ төрүөт буолла. Холобур, «Мугудай», «Чурапчы» совхозтар 15,9 тонна автобензины уонна 27 тонна дизельнэй уматыгы итэҕэстээтилэр.

Народнай хонтуруол оройуоннааҕы комитета оттук-энергетическэй ресурсалары кэмчилээһини ааспыт сыллааҕы дьаһаллара хайдах туолбуттарын көрүүнү түмүктээтэ. Көстөрүн курдук, ис кыахтар ыраастаан ситэ туһаныллыбатылар. Улахан ночоот тахсыытын туоратыыга кэмигэр дьаһал ылбатах «Чурапчы», Эрилик Эристиин аатынан совхозтар, өрөмүөннүүр-техническэй предприятие, маһы таҥастыыр комбинат туһааннаах, бэһаччы эппиэтинэһи сүгэр салайааччыларыгар тэрээһиннэ, хаһаайыстыбаннайа суохтарын иһин комитет кытаанах миэрэлэри тутунна, сорохтортон таҕыйбыт ночоот сороҕун төлөтөр дьаһаллары олохтоото.

Кэмчилээһин программатын толоруу — хаһаайыннааһын, биир сүрүн ньымата уонна бүгүҥҥү күн ирдэбилэ буоларын өйдүүргэ уолдьаста.

А. ФИЛИППОВ,
НХОК председателэ.

Комитет толоруутун хонтуруоллуур

Народнай хонтуруол комитетыгар ааспыт сылга ылыллыбыт уураахтар туолууларын хонтуруоллааһыҥҥа бэрэбиэркэлэр ыытыллаллар.

Одьулуун орто оскуолата (директор таб. Захаров З. Е.) орто үөрэхтээһин реформатын олоххо киллэриигэ үөрэнээччилэри үлэҕэ иитиигэ ылыммыт программатын толоруутугар мөлтөхтүк үлэлиирэ ааспыт сыл ыам ыйыгар народнай хонтуруол комитетын мунньаҕар кытаанахтык сэмэлэммитэ. Ол кэнниттэн тэрээһин үлэни тупсарыы боппуруоһа педсовеүка көрүллүбүт. Онно үөрэтии программатын практическай хайысхалааһына, идэҕэ иитии кыайтарбат биричиинэлэринэн көрдөбүлгэ эппиэтиир кабинеттар суохтара ыйыллыбыт, материальнай базаны төрдүттэн тупсарарга сорук туруоруллубут. Оскуола дирекцията Карл Маркс аатынан совхоз уонна 13 №-дээх СПТУ дирекцияларын кытта дуогабар түһэрсибит.

Ол дуогабар быһыытынан «Төҥүргэстээх» ферматыгар «Сүөһү иитиитин тэриттэрин» үөрэтэр кабинет тэриллии. Кабинет совхоз үбүлээһининэн көрдөрөн үөрэтэр пособиеларынан, муляжтарынан, стеллажтарынан хааччыллыбыт. 13 №-дээх СПТУ аналлаах литература библиотекатын булан биэрбит. Ол эрээри тымныы ыйдарга итиитинэ кыаллыбакка кабинет үлэлээбэтэх.

Оскуола мастерскойун аҥарыгар «Автодело» кабинет саҥа тэриллибит. Үөрэнээччилэр олорон үөрэнэр кыахтаммыттар. Кабинет эргиччи көрдөрөр үөрэтэр плакаттарынан, диаграммаларынан киэргэтиллибит. Манна эмиэ СПТУ көмөтө улахан. Совхоз администрацията автомашина толору узелларынан, чаастарынан көмөлөспүт. Олор миэстэлэрин булан туруорулла иликтэр эрээри, үөрэтии кэдьүүһүн үрдэтэргэ туһалыыллара саарбахтаммат.

Производственнай үөрэхтээһин базатын бөҕөргөтөр сыалтан совхоз дирекцията «ГАЗ-53» автомашинаны оскуолаҕа биэрбитэ ситэри өрөмүөннэниэхтээх. Гаражка икки бокс эмиэ оскуолаҕа анаммыт. Бииригэр автомашина турар, биирэгэр үөрэтэр пособиелар туруоруллуохтара. Оскуола мастерскойугар столярнай остуоллар туруоруллан кылаас тиһиктээх гына оҥоһуллубут. Ол эрээри программаҕа эппиэттиир үлэни тэрийиигэ балаһыанньанан көрүллэр станоктар булулла иликтэр.

Аллараа кылаастар оҕолорун үлэҕэ үөрэтиигэ кабинет тэриллибэтэх. Манна оскуола материальнай базатын кыаҕа тиийбэтин болҕомтоҕо ылыахха сөп. Билигин балаһыанньаттан тахсаары, уһатыллыбыт күнүнээх группа кылааһыгар холбуу кыра кылаастары үлэҕэ үөрэтии кабинетын тэрийэргэ былааннаналлар. Онно үлэһит анаммыт.

Комитет туһааннаах уураҕар, Одьулуун орто оскуолата аҕыс кылаастаах оскуола базатыгар тэриллибитин учуоттаан, производственнай үөрэхтээһин материальнай базатын бөҕөргөтүүгэ үбүнэн уонна оборудованиенан көмөлөһөргө районоҕа сорудахтаабыта. Оройуон бюджетыттан көмөнү киллэрэн туран, 11,3 тыһ. солк. үбүлээһин оҥоһуллубут. Оттон оборудованиены булууга көмө суох.

Түмүккэ идэҕэ иитии боччумнаах көрүҥэ — куруһуок үлэтэ Одьулуун оскуолатыгар мөлтөхтүк ыытылларын бэлиэтиир наада. Кэлэр өттүгэр үөрэнээччилэр производствоҕа тахсыыларын, СПТУ-га үөрэххэ киирииилэрин былааннарын толоруунан дуоһуйбакка, тэрээһиттэри кытта ыкса сибээһи тутуһан үлэлээһини эрэйиллэр.

Народнай хонтуруол комитетын ааспыт сыл ыам ыйынааҕы уураахын олоххо киллэриигэ ыйыллыбыт итэҕэстэр туоратыллан, тэрийэр үлэ суннуунан сөптөөхтүк ыытыллар, производственнай үөрэхтээһин программатын толору ситиһэргэ кыахтар үөскэтиллибиттэр. Бэрэбиэркэ түмүгүнэн, туоратылла илик итэҕэстэри ыйан туран, уураах хонтуруолтан уһулунна.

Табаары оҥорууга — болҕомтону

Оройуоҥҥа норуот туттар табаардарын дэлэтиигэ былааннаныыр комиссиянан кэскиллээх былаан оҥоһуллан, туһааннаах тэрилтэлэргэ сорудахтар тиэрдиллибиттэрэ. Ааспыт сылга 563,5 тыһ. солк. суумалаах табаардар оҥоһуллаллар, былаан 102,1 бырыһыан туолбута. Олох дьаһах өҥөтүнэн хааччыйыы производственнай управлениета таҥаһы тигиигэ үлэ оҥорумтуотун 1985 сыллааҕытааҕар 2,7 бырыһыанынан үүннэрбитэ. Лесопункт нэһилиэнньэни оттук маһынан хааччыйыыны тупсаран, былаанын 7,2 бырыһыанынан куоһарбыта. Типография бэчээттиир бородууксуйатын 43,1 бырыһыанынан элбэппитэ. Ол эрээри оройуоҥҥа дьон күннээҕи туттар табаардарын оҥоруута былаан 93,8 эрэ бырыһыан толоруллубута.

Ити биир биричиинэтинэн маһы таҥастыыр комбинат үлэтин мөлтөөһүтэ буолар. Райпотребобществоҕа дуогабардаах оҥоһуктарын сорох көрүҥнэрин ситэ биэрбэккэ народнай хонтуруол комитетын уураабын тохто. Оҥоһуктар хаачыстыбалара да мөлтөх. Саҥа оборудованиелары баһылааһыҥҥа үлэһиттэр ортолоругар ыытыллар үлэ ситэтэ суох. Үлэһит эппиэтинэһин үрдэтиигэ администрация (директор А. П. Листиков) мөлтөхтүк үлэлиир. Маныаха, бастатан, технолог уонна хаачыстыба хонтуруолун отделын салайааччыта эбээһинэстэригэр кыһамньылаахтык сыһыаннаһыллара ирдэнээхтээх.

Өрөмүөннүүр-техническэй предприятие (управляющай Ф. А. Тимофеев) эмиэ туттар табаардары оҥорууга дуогабардаах үлэтин толорбото. Кулууһу, аан кэчэгэҕэ, муус ииһэр курдук элбэх наадалаах хаһаайыстыбаннай тэриллэр оҥоһуллубаттар. Оттон лесхоз коллектива (начальник П. П. Дьячковскай) талах сиппиири хааччыйбата суох оҥорор. Бэл быйыл, Саҥа дьылга нэһилиэнньэҕэ хаппыйаны атыылааһын кыаллыбата.

Норуот туттар табаардарын оҥорууга, суолта биэрэр кэм кэллэ. Бу боппуруоска народнай хонтуруол оройуоннааҕы комитета туһааннаах салайааччылартан ыйытыы оҥордо уонна үлэни тупсарар дьаһаллары ылалларыгар сорудахтаата.

П. КИРИЛЛИН.

● „Саҥа олох" корпоһа биллэрэр ●

БААРЫ ХААЛЛАРЫМЫАХХА

«Мындаҕаайы» совхоз Соловьевтааҕы отделениетыгар ааспыт сайын общественность күүһүнэн сүөһүгэ эбии аһылыкка аҥаан 12 тонна кыһыл талаҕа бэлэмнэммитэ. Ол талаҕа билиҥҥи эргэ хотоннорго куохтүү сытар. Хаһан кыһыйбанан сүөһү айаҕар тиэрдиллэрэ биллибэт.

Пятилетка иккис сыла Улуу Октябрь 70 сыллаах юбилейнай сыла буоларынан уратылаах. Үлэ хаһааҥҥытааҕар да өссө күүскэ эрэ күүрүөхтээх. Кэлэр сайын от үүнүүтэ мөлтөх буолара сабаҕаланар. Хочо ньуура хайыта хатта. Аҕардас хаар үүтэ туһалаах буолара биллибэт. Онон аны сайын эмиэ общественноһы аһылык бэлэмнээһиҥҥэр туруорар наадата тирээн кэллэ. Ону да учуоттаан бэлэмнэммит туһата туруоруохха, баары хаалларымыахха.

Үүттэн ылыллар бородуксуйаны дэлэтэр суолунан нэһилиэнньэ ордорунар үүтүн тутуу буолар. Былырыын сайын үгүс ыаллар транспорт суох буолан үүттэрин туттарбатахтара. Туттарбыт ыаллартан сорохторо үүттэрин харчытын булан ыла иликтэр. Совхоз, отделение салайааччылара бу боппуруостары быһаарар суоллары тобулаллара наада.

Е. ЕГАСОВ,
корпост чилиэнэ.

«Мындаҕаайы» совхоз киин уһаайбатыгар хараллыбакка хаар аннытыгар хаалбыт техниканы үксү көрүөххэ сөп. Онуук хараллыбатах хаарыан бэйэлээхтэр «Юбилейнай» уонна Кыстык Күгдэ фермаларын ыыбыылдарыгар эмиэ бааллар. Бу совхоз салайааччылара, чуолаан инженердэр, общественнай бас билиигэ, туһаах эбээһинэстэригэр халы-маарты сыһыаннарын көстүүтэ буолбатах дуо?

Снимокка: тас дойдуга оҥоһуллубут ууну хачайдыыр саҥа дизель көҥдөй көхсө. Дизель хаһаайына хаһан кэлэн харайарын күүтэр.

П. Оконешников фотота.

ДЬҮКҮ-КУРУС ЮБИЛЕЙ

Арҕаа Европаҕа дуб дуургэн: юбилейга аналлаах көрүү-нары бөлөмнөр, оркестрдар ньиргиэрдээх марштары репетициялыыллар. ЕЭС чилиэннэрэ дойдуларга Европатааҕы экономическай сообщество 30 сыла туолуутун бэлиэтииргэ бэлэмнэнэллэр. 1957 сыллаахха Италия столицатыгар Арҕаа Европа государстволарын сабыылаах экономическай бөлөҕүн бу төрүт акылаата «Римнээҕи дуогабар» диэн ааттанааччы илии баттаммыта.

Ол эрээри юбилей, берыытан сылыктаатахха, дьүкү-курус барыах чинчилээх. ЕЭС дойдуларыгар киэҥник рекламаламмыт 1992 сылга Европатааҕы «уопсай рыногы» тэрийиини сиэрин-хоторуу иһин хамаанньа ила-чахчы буксуйда. Ону олоххо киллэриигэ таможня уонна атыттар маһаайдарын суох оҥоруу таарыйар 300-чэкэ этиилэр киирбиттэрэ, ол эрээри бэлиэтээммит болдьохторо тутуһуллубаттар. Ааспыт сылга, холобур, ЕЭС үрдүкү тураачылара 61 этииттэн баара-суоҕа 27-тин бигэргэтэри ситиспиттэрэ. Сытыы мөккүөрдээр Италия оҥорор макароннарын уонна ГФР пивотын тула бараллар.

Ньирээнэр, биирдиилээн бырайыактарга эрэ буолбакка, принципиальнай боппуруостарга эмиэ күөдьүйэллиллэр. ЕЭС чилиэннэрин сайдыыларын таһымнарын икки ардыларыгар араастаһыы олус улахан, ол иһин киһилэр тыын интэриэстэрэ утарыта харсыһаллар. Бонн, холобур, — протекционистар дьаһалларыгар, Франция Англияны уонна Нидерландылары кытары бииргэ үгүстүк ГФР утары турар, оттон Греция, Ирландия уонна Португалия бэйэ бииргэ үлэлээччилэрин кытары чалдьы киирсэллэр.

Сорох дойдулар, «бастатан турар Англия, ГФР уонна Нидерландылар, марахан сыналлаах уонна кэдьүүһэ суох аграрнай политиканы үбүлээһин «уопсай рыногы» хоонньугар дьиэгилээх ыар таһыһан буолбутун адьас сөбүлээбиттэрин биллэрэллэр. Ону утары бааһынайдар икки мааассалара эмиэ бырачыастыыллар, тоҕо диэтэххэ, субсидиялар сүрүннээн бөдөҥ фермердэр хаһаайыстыбаларыгар тиксэллэр, оттон бытархай сирин оҥорооччулар дьадайыыга тэбиллэллэр.

Аан дойду тематыгар бэсиэдэ

ЕЭС, диэн Арҕаа Германиятааҕы «Вестфелише Рундшау» дьиксинэн суруйар, ыар кризис боруогар турар. Сообщество кассата кураанах. Технология, социальнай уонна региональнай сайдыы уобалаастарыгар холбоһуктаах курсу, онтукаата суох Европа иннин диэки сыҕарыйар кыаҕа суох, ырытан оҥоруу аатахтанна. ЕЭС сытыы проблемаларыттан (биирдэстэрэ — мааассабай үлэтэ суох буолуу: киһилэр ахсааннара 47 мөлүйүөҥҥэ тиийдэ.

ЕЭС бүтүүрдээх балаһыанньата кинилэҕэ Испания уонна Португалия киирбиттэрин кэннэттэн (1986 сылтан) өссө ордук уустугурда. Ити дойдуларга нэһилиэнньэ биирдии дууһатыгар тиксэр национальнай валовай бородуукта туһаанаабынан 2 уонна 4 төгүл атыттартан аччыгый, уонна ити уратылаһыы, дьиксиниилэрин курдук, ЕЭС кризиһа ыллабыт регионнарга уонна салааларга анаабыт фондута олоччу миэстэлэрин суоһуур.

ЕЭС ыарырҕатыылара АХШ уонна Японияттан күүһүрэн иһэр күрэс быһыйаһыыта эмиэ сабар. Аата-ахса суох «ыстаал», «балык», «текстильнэй», «арыгы» уонна атын экономическай «сэриилэр» «уопсай рынок» уонна океан уҥуордааҕы экономическай гигантар икки ардыларыгар быстала суох күөдьүйэллиллэр. Сотору-тааҕыта АХШ администрацията ЕЭС чилиэннэрэ дойдулартан киллэр үгүс табаардар суолларыгар таможеннай мэһэйдэри күүһүрдэргэ быһаарынна. Пошлиналар сорох түбэлтэлэргэ 200 бырыһыаҥҥа тэҥнэһэллэр.

Ити да үрдүнэн интеграция процеһа муҥур үлүгэр бүтэһиктээхтик тиийдэ итэҕэйэ «уопсай рынок» суһу үрэллэр буолла диэххэ сатаммат. ЕЭС итини иһинэн хааныытын да иһинээҕи кыттыылаахтарын хаһаайыстыбаннай тутуулларын холбооһуҥҥа аҕыйаҕа суох оҥоһулунна. Ол эрээри капиталистическай сайдыы логиката маннык: сообщество чилиэннэрэ, бэл саамай үтүө да саналлаах буоллахтарына, мөккүөрдэри туоратар уонна сөпсөһөн үлэлиир кыахтара суох. Дьэ ити биричиинэтин сообщество биир сиргэ тэпсэҥниир, бытархай ахсын мөккүһэр уонна тардыалаһар, дуона суох тыл-тылга киирсиилэри көрдөөһүҥҥэ бүтүн сыллары аһарар дьылҕалаах. Оттон «улуу бииргэ сомоҕолоһуу», «холбоһуктаах Европа» лээбийэгыг былааннарын бүтэһиктээхтик олоххо киллэриин улам саарбахсыйан итэҕэйэ тэйэн иһэр.

В. МАЛЫШЕВ.
(ССТА).

● «Дьиссипилиинэ» операция ●

Маҕаһыыҥҥа сүтэр үлэ мүнүүтэлэрэ

Күнүс икки чаас. Бу кэмҥэ күүлэйдиир курдук маһы таҥастыыр комбинат столярнай сыахар сталоктар тиһигийэ-таҥыйа түспэтэхтэрэ. Бириигэдьиир: «Чэ-чэ, тура охсуҥ! Бэрэбиэркэ кэлэн турар буолбат дуо? Туруҥ!» — диэн-диэн дьонун тиэтэтэлиитэ. Үлэһиттэр сынньанар хостон таҕсан үлэлиир миэстэлэригэр баран истэхтэринэ, сороктор аны табахтыыр сиргэ чаардаабыттара. Кинилэр ортолоругар эдэр үлэһиттэр Иван Попов, Иван Потапов бааллара. Кырдьаҕас үлэһит В. В. Дмитриев үлэ дьиссипилинэтин тутуһууга кинилэргэ холобур көрдөрөрүн оннугар бэйэлиин эмиэ.

Хонтуора үлэһиттэриттэн кассир Д. Н. Монастырева үлэтигэр 7 мүн. хойутаабыта. Ону киин тыаттан кэлбит дьону аһата сылдьыбытынан быһаарбыта. Бу кырдьык киһи аахсар биричиинэтэ дуо? Оттон нистэнар сыах маастара Н. М. Евграфова уон мүнүүтэ эбиэттэн тардыллыбыта, Технолог П. А. Абрамова үлэтигэр 5 мүн. хойутаабыта.

Маһы таҥастыыр комбинат курдук коллективка үлэҕэ хойутааһыннар ахсааннара киһи мыыммат. Оттон тэрилтэҕэ кэмиттэн кэмигэр дьиссипилинэни бэрэбиэркэлиир рейдэлэр ыытыллаллар. Олор түмүктэрин пятиминуткаларга дьүүллэһии күүтүүллэр кэдьүүһэ биэрэ илигин туһунан столярнай сыах бириигэдьиирэ Д. Ф. Чепалов бэйэтэ даҕаны билинэр. Оттон манна тэһэ эмэ матырыйааллар бааллары үрдүнэн дьон хаһаайыстыбаҕа күннээҕи туттар араас тэриллэрин оҥоруу кварталлааҕы былаана тохтор кутталга киирбит. Итиинник балаһыанньа оҕоторугар, үөрэнээччилэргэ аналлаах малы оҥорууга эмиэ үөскээбит. Онон үлэ дьиссипилинэтин бөҕөргөтүү былаанын толоруута сүрүн резерв быһыытынан көрүллэрэ наада.

Интернат-оскуолатааҕы ас-үөл маҕаһыынын аттыгар күнүс үс чаас саҕана кырдьаҕастар, оҕолор муһунньулар. Маҕаһыын аһыллар болдьоҕо буолла да ким да кэлбит сибиккитэ биллибэтэ. «Ардыгар хойутааччы», — диэн отуур-ботуур кэпсэтиигэ өссө 8 мүнүүтэ ааста. Атыылааччы Е. Белина маҕаһыынын 3 ч. 10 мүн. аста. Хойутаабыт биричиинэтин дьиэтигэр эбиэттии «ыллыыбыта» быһаарда. Биһиги бу маҕаһыыҥҥа сытыйан буорту буолан эрэр лимоннар эллэхтэрин сэҥэ көрдүбүт. Тоһо да туһалаахтан аһаан эрдэллэр, сыаналара киилэтигэр 4 солк. 50 харчыттан түспэтэх. Итини атыылааччы холкутун көрөр. «товароведтар да кыһамматтар» диир.

Табаары кэмигэр атыылатарга туох кыаллары оҥорор эбээһинэстээх товароведтартан бииргэстэрин Н. Д. Гуляеваны түөрт аҥар сааҕа гастрономмга көрүстүбүт. Табаары бэрэбиэркэлиир сырыттаҕына көрсүбүттэр диэн санаамак. Киһи биһиэннэк атыылаһаары уочараттаабыттар ортолоругар турара. Манна «дефицит» атыылаабытыгар «уоппускалаахтар» алҕаабыттарын сөҕөн эрэ көрөҕүн.

Үлэ таҥастаах киһи бэйэ холкутук хааман, таһаан иһэр дьону кытта сэлэйэ сатыыра тута харахпытыгар быраҕыллыбыта. Хайа уоппускалаах буоллаҕай диэбиппит, өрөмүөннүүр-тутар учаастак үлэһитэ П. Н. Абрамов эбит. Түөрт чааһы 20 мүн. ааһыыта маҕаһыыннары кэрийэ сылдьара. Киһи Н. М. Гуляев бириигэдэтигэр детсомбинат тутуутугар үлэлиир. Оруобуна биэс чааска ити объекка тиийбиппит тутааччылар суохтара сойбут этэ. Хонтуруоллаах оттугар хаалларыллыбыт тутааччылар объектарын эһиилгэ диэри соһоойоллор?

— Тыый, бу араа'һа, күөрчэх үүтүн хаалларбыттар быһыылаах, — диэн хатанан турар үүт маҕаһыынын айаҕар биир киһи аймаара. Ити түөрдү ааһыыта этэ. Дьиҥэр, бу иһит суйуллубут «үүтүн» маҕаһыын үлэһиттэрэ «чааһынайдар» ыллалларыгар анаан уурбуттар эбит. Бөтүөннэ кутуллубут үүккэ буолбакка, сүөгэйдээх үүккэ ордук майгыныыра. Ирина Петровна Оконешникова кыһыны быһа сибиниэтигэр итиинник аһы босхо ылан абыраммыт. Райпо салалтата үлэлээбэннэ ыллар дохуокка холлоруону буолуон наада.

Бу барыта 3 чаас иһигэр буолбутун кэпсээтибит. Итаҕастэри туоратары эрэйэбит.

С. ПОПОВ,
НХОК штаты таһынаак инспектора.

Л. УНАРОВА,
«СО» анал. корр.

Улуу Октябрь 70 сылын көрсө Хонтоҕотооҕу КСК «Норуоттар доҕордоһууларын күнүн аныынан» девиэстээх тематическай биэчэрдэри көрүүнү ыытар.

ДОҔОРДОҺУУНУ ТУОЙАБЫТ

Ааспыт субуотаҕа совхоз киин аппаратын үлэһиттэрэ Киргизскай ССР-га аналлаах биэчэри ыыттылар. Биэчэргэ Хайахсыт нэһилиэгин олохтооххоро Мендербек Тургунбекович Тургунбеков дьиэ-кэргэттэрэ кыттыыны ылаллар. Бу ыал кийиитэ Пелагея Дмитриевна, оҕолоро Алия, Минисбек уонна Анасбек сайын ахсын аҕаларын дойдутугар күннээх Киргизияҕа күүлэйдээн кэлэллэр. «Дьонум-сэргэм кийииттэрин сөбүлээтилэр. Биһиги — дьоллоох дьиэ-кэргэммит», — диэн уу сахалыы тылынан М. Тургунбеков тыл этэ. Олохтооххоро ааҕан киргизтии тылынан ыллаан иһитиннэрдэ.

Жээм үрдүк сыанабылын М. Корякин, С. Никитин, М. Монастырев сольнай номердара ыллылар. Ону таһынан уолаттар ансамблара, 64 толорооччулаах оһуохай биһирээннилэр. Совхоз салайар үлэһиттэрэ бэйэлэринэн кыттаннар үлэлии кытта ырыаны-тойугу дьүөрэлииргэ олохтоохтору кэрэхсээтилэр. Ити биһирэнэн эмэ сөп.

Кассир Д. Монастырева кэстүүмнэрин бэар кыахтары таба туһанан тупсаҕайдык бэлэмнээбит.

Е. ПЕТРОВА.

Редактор Н. Е. МАКАРОВ.

МЕСЯЧНИК БИЛЛЭРИЛЛЭР

1987 сыл кулун тутар 21 күнүттэн муус устар 21 күнүгэр диэри оттук уонна тутуу мастара кэрдиллибит делянкаларын ыраастааһыныгар месячник биллэриллэр. Месячник иһинэн предприятиелар, граждааннар делянкаларын ыраастаан лесхоз үлэһиттэригэр туттарар эбээһинэстээхтэр. Ыйыллыбыт болдьоҕу тутуспатахтар, ойууурга баһаартан сэрэхтээх буолууну быраабылатын кэспитинэн ааҕыллан, административнай уонна материальнай эппиэтинэскэ тардыллыахтара.

Лесхоз дирекцията.

ССКП райкома, райсовет исполкома педагогическай үлэ ветерана ССКП чилиэнэ

ИВАНОВ Иннокентий Павлович

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн бокуойунньук кэргэнигэр, оҕолоругар дириҥ кутурҕаннарын биллэрэллэр.

Эриллик Эристиин аатынан совхоз салалтата, Хоптоҕо сельсоветын исполкома, районо, Дириҥ орто оскуолатын коллектива ССКП чилиэнэ педагогическай үлэ ветерана

ИВАНОВ Иннокентий Павлович

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кэргэнигэр, оҕолоругар, аймахтарыгар дириҥ кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Чурапчы сельсоветын исполкома, районо, Чурапчы орто оскуолатын коллективтара учууталы Борисова Анна Александровнаҕа таптыыр ийэтэ

БОРИСОВА Мелания Дмитриевна

82 сааһыгар ыалдьан өлбүтүнэн бэйэлэрин кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

«Чурапчы» совхоз салалтата, Сыһыы сельсоветын исполкома, Улахан Күөл бөһүөлэгин совета холкуоһунай-совхознай тутуу ветерана

МАКАРОВА Дария Семеновна

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн оҕолоругар, аймахтарыгар бэйэлэрин кутурҕаннарын биллэрэллэр.

Улуу Октябрь 70 сылын көрсө производственнай учаастактар культураҕа уонна спорка табаарыстыы көрсүһүүлэрин

БАЛАҺЫАННЬАТА

Сыала уонна соруга:

— үлэһиттэр айар көһүүрдэрин ССКП XXVII съеһин уурааҕтарын олоххо киллэриигэ туһаайыы;

— норуот уус-уран айымньытын идейнэй таһымын, толорооччулар мастерстволарын үрдэтии;

— үлэһиттэри, ыччаттары норуот айымньытыгар киэҥник тардыы, самодеятельнай коллективтар репертуардарын байытыы;

— физкультураны уонна спорду пропагандалааһын, үлэһиттэр физкультуранан уонна спордунан утумнаахтык дьарыктаналларын ситиһии.

Девиһэ: «Культураҕа уонна спордка дьоҕурбутун Улуу Октябрь 70 сылыгар анныыбыт!»

Буолар сирэ уонна бириэмэтэ: муус устар 1—2 күннэрэ. Мэлдьэхси учаастага.

Кыттааччылар: бастакы бөлөххө — Мэлдьэхси, Толоон, Тэлэй Диринг, иккис бөлөххө — Уэлэх Күөлэ, Улахан Күөл, Түөйэ, Бэрэ уонна Уорҕа.

СПОРТИВНАЙ КҮРЭХТЭҺИИЛЭР

1. Саахымат — 1 эр киһи, 1 дьахтар.
2. Дуобат — 2 эр киһи, 1 дьахтар.
3. Остуол тенниһэ — 2 эр киһи, 1 дьахтар.
4. Хапаат тардыһыыта — 7 эр киһи.

Биирдии киһи иккилии көрүҥҥэ кыттыан сөп. Хамаандаҕа түмүккэ ким аҕыйах ыстарааптаах очколоох кыайар. Уопсай түмүккэ бастаабыт хамаанда кэһэрүллэ сылдьар кубогынан, I степеннээх дипломунан наҕараадаланар, иккис, үһүс миэстэлээхтэргэ дипломнар туттарыллаллар.

УУС-УРАН САМОДЕЯТЕЛЬНОҺЫ КӨРҮҮ

Ирдэнэр нүөмэрдэр:

1. Уолаттар уонна кыргыттар ансамблара;
2. Солистар — 1 уол, 1 кыыс биирдии нүөмэртэн итэҕэһэ суох;
3. фольклорнай жанр — 1 нүөмэр (хомус, чабырҕах, тойук, о. д. а.);
4. Сценка — 1 нүөмэр;
5. Үҥкүү — 2 нүөмэр (толорооччу ахсаана хааччахтаммат);
6. Уус-уран ааҕыы — 1 нүөмэр;
7. Финал концерт идейнэй-тематическай хайысхатыгар сөп түбэһиннэрэн оҥоһуллар уонна түсүө сыаналанар.

Нүөмэрдэр бары айа, доҕордоһуу, төрөөбүт дойду, партия туһунан, интернациональнай итии тематыгар анаммыт буолуохтаахтар. Барыта 10 нүөмэр ирдэнэр. Итини таһынан сыаналанар: концерт идейнэй-тематическай хайысхата, сценическай культура, конферансье, костюм, оформление.

Бастаабыт коллективтарга уонна биирдиилээн толорооччуларга уус-уран самодеятельноһы көрүү кыайыылаахтарын дипломнара, сыаналаах бэлэхтэр туттарыллаллар.

ЫБСЛКС райкома, райсовет исполкомун культураҕа отдела, спорткомитет, «Урожай» ДСО совета.

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс уул. 26 «а». **ТЕЛЕФОННАРБЫТ:** редактор—21-332, отделлар—21-265, уопсай—21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь»)—орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54967. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ. с. Чурапча ул. Карла Маркса 26 «а». Тираж 3799 экз.

№ ЗАКАЗА 35.